

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

(Sendt via e-post)

Vår referanse:
5308005.2

Deres referanse:
202510083

Ansvarlig advokat:
Marianne Andvord

Oslo,. 26. september 2025

SØKNAD OM KONSESJON TIL OPPRUSTING OG UTVIDELSE AV NOREVERKENE FRA STATKRAFT - HØRINGSUTTALELSE FRA TORE VRENNE

1 INNLEDNING

Vi viser til Statkrafts konsesjonssøknad 24. april 2025 om opprustning og utvidelse av Noreverkene i Nore og Uvdal kommune. NVE har i høringsbrev 26. mai 2025 satt høringsfristen til 26. september 2025.

Vi bistår Tore Vrenne («**Vrenne**») i sakens anledning. Vrenne er eier av gnr. 196 bnr. 1 i Nore og Uvdal kommune. Eiendommen ligger på Søre Vrenne, hvor Vrenne selv bor og driver Fjordgløtt Camping. Eiendommen og campingvirksomheten vil bli svært negativt påvirket av tiltaket. På vegne av Vrenne inngis derfor denne høringsuttalelsen.

Statkraft har søkt om to alternative utbyggingsløsninger, hvorav alternativ 1 innebærer et nytt samlet Nore kraftverk og alternativ 2 innebærer et nytt Nore I kraftverk og nytt Nore II kraftverk. Begge de omsøkte alternativene forutsetter at det skal bygges nytt utløp til Norefjorden på Søre Vrenne. Basert på konsesjonssøknaden ser det ut til at konsekvensene for Vrennes eiendom i stor grad er de samme, uavhengig av utbyggingsalternativ. Der utbyggingsalternativene har ulike konsekvenser kommenteres dette særskilt.

I det følgende gis det en oversikt over eiendommen til Vrenne og campingvirksomheten (punkt 2), deretter vil vi redegjøre for de negative konsekvensene ved det omsøkte tiltaket (punkt 3). I punkt 4 blir det forslag til avbøtende vilkår fremsatt.

2 OM EIENDOMMEN OG FJORDGLØTT CAMPING

Tore Vrennes eiendom består av flere gårds- og bruksnummer og er totalt på 780 daa. Den berørte eiendommen gnr. 196 bnr. 1 grenser i øst mot Norefjorden, og har et samlet areal på 590 daa, hvorav ca. 32 daa blir direkte påvirket av det omsøkte tiltaket. Vrenne bor selv med sin familie på eiendommen. Eiendommen er i dag delvis regulert til boligformål, LNF-område med spredt næringsbebyggelse og til fritids- og turistformål.

Deler av eiendommen blir i dag benyttet til campingvirksomhet. Den nordlige delen av eiendommen har i dag plass til ca. 50 bobiler, campingvogner og telt. I tillegg til dette er det 20 faste leietakere, dvs. campingvogner med spikertelt som benytter disse plassene hele året. Enkelte av disse leietakerne har leid fast plass av Vrenne i opp mot 50 år. Eiendommen hadde også et servicebygg som betjente campingplassens gjester, men dette gikk dessverre tapt i en brann i august 2020. Vrenne har konkrete planer om å oppføre et nytt servicebygg, og tegninger av et nytt servicebygg har blitt utarbeidet. Fordi det er såpass mye usikkerhet knyttet til konsesjonssaken og konsekvensene for Vrennes eiendom, har Vrenne imidlertid sett seg nødt til å avvente en realisering av disse planene. I påvente av utfallet av konsesjonssaken har Vrenne investert i et midlertidig bygg som sanitæranlegg.

I vedlegg 6 og 7 til konsesjonssaken fremgår det at Statkraft vil benytte en del arealet på Vrennes eiendom til et midlertidig riggområde, i tillegg til at deler av dette arealet også vil bli gravd ut for å etablere nytt utløp i Norefjorden. Dette arealet benyttes i dag til campingutleie, og det er lagt opp til strøm til campingplassens gjester. Gjestene som bor på dette området er hovedsakelig gjester som kommer for et par dager, men det er også enkelte faste plasser som ligger i dette området.

På den sørlige delen av eiendommen er det et gammelt deponi som også benyttes til campingvirksomhet. Det gjelder særlig når det kommer mange gjester til Fjordgløtt, og hele eiendommen kan betjene opp til 100 enheter. Fordi det ikke er tilgjengelig infrastruktur for vann- og avløp på denne delen av eiendommen, er bruken imidlertid mer begrenset. Vrenne har lenge hatt et ønske om at også dette arealet skal tilrettelegges enda bedre til campingvirksomhet, og fikk for en tid tilbake utarbeidet tegninger fra en landskapsarkitekt til dette formålet.

Eiendommen grenser til Norefjorden i øst, og langs med vannet går det en tursti. Det er også flere fiskeplasser på eiendommen som benyttes av campingplassens gjester. Særlig odden som det er planlagt å fjerne til fordel for det nye utløpet er en mye brukt fiskeplass (se punkt 3.2.1 under). Fra eiendommen er det også lagt ut to brygger, som Vrenne både benytter selv og gjester som har med båt kan låne. På vinterstid er det også flere som reiser til Fjordgløtt camping for å drive med isfiske på Norefjorden. Det foregår derfor utleie gjennom hele året.

Tilkomsten til Vrennes eiendom går forbi Nore II kraftverk. Langs med kraftverket er veien smal, og tilkomsten er vanskelig for større kjøretøy. Veien går deretter gjennom Vrennes eiendom og videre til eiendommene som ligger lenger sør. Det går også en traktorvei oppe i åssiden rett ved det gamle utløpet, som Vrenne benytter til skogsdrift.

Vrenne eier også en eiendom med gnr. 196 bnr. 18 som ligger nord for gamle Nore II kraftverk. På eiendommen ligger det to bygninger, hvorav den ene benyttes til utleie og den andre bygningen er lager.

3 OVERSIKT OVER NEGATIVE KONSEKVENSER

3.1 Negative konsekvenser under anleggsperioden

Det er ikke tvilsomt at utbyggingen vil ha store negative midlertidige konsekvenser for Vrennes eiendom. I konsesjonssøknaden har Statkraft beskrevet de negative konsekvensene ved anleggsperioden ved utbyggingsalternativ 1 slik:

«I forbindelse med etablering av deponi, ny utløpskanal, ny adkomsttunnel med portal og arbeid på Fylkesvei 2802 vil det i en periode foregå et omfattende anleggsarbeid på Søre Vrenne, som berører Fjordgløtt camping direkte. I tillegg vil det være utfordringer knyttet til både støy og støving fra anleggsarbeidet, og deler av campingplassen vil være lite egnet for opphold så lenge anleggsarbeidet pågår. Lavere besøkstall som følge av dette vil medføre økonomiske konsekvenser for Fjordgløtt.

Fylkesvei 2802 vil fungere som atkomst til anleggsområdet ved Søre Vrenne. Her er det svært smalt og lysregulert. Anleggstrafikk vil derfor kunne komme i konflikt med trafikk til og fra Fjordgløtt camping. Det er ingen omkjøringsmuligheter, og det vil kunne oppstå kø. Arbeid med å legge veien i bru over utløpskanalen sør for campingplassen vil medføre midlertidig stengning av veien, og atkomst til turstien i åsen ovenfor campingplassen vil da bli midlertidig brutt.»

Statkrafts beskrivelse viser at de negative konsekvensene er betydelige. I tillegg er det flere forhold ved utbyggingsplanene som fremdeles er uklare. Statkraft skriver blant annet at «deler av campingplassen vil være lite egnet for opphold så lenge anleggsarbeidet pågår». Hva som ligger i denne formuleringen er uklart for Vrenne, og Vrenne vil påpeke at i tillegg til campingvirksomheten bor han med sin familie på eiendommen. Hvis det ikke er mulig å oppholde seg på eiendommen grunnet støy, støv og anleggstrafikk, må det ikke bare finnes løsninger for campingvirksomheten, men også for Vrenne og hans familie. Det bes derfor om at Statkraft klargjør hva som ligger i denne formuleringen, og hvordan anleggsperioden vil bli for dem som bor fast på Søre Vrenne.

Anleggsperioden på Søre Vrenne er i henhold til konsesjonssøknaden estimert til å vare 45 uker for utbyggingsalternativ 1, og «transport av tunnelstein opphører etter ca. to år når utløpstunnelen er drevet frem til Søre Vrenne». Det er per i dag uklart ut ifra konsesjonssøknaden om tilsvarende vil gjelde for utbyggingsalternativ 2, og om det må forventes at det skal pågå transport over Søre Vrenne i to år. Varigheten av anleggsperioden på Søre Vrenne må Statkraft avklare så fort som mulig, og i god tid før NVE behandler konsesjonssøknaden slik at det kan stilles vilkår om avbøtende tiltak under anleggsperioden i konsesjonsvedtaket (se punkt 4 under).

Anleggstrafikken vil også medføre mye trafikkstøy og -støv. Spesielt sprengningsaktivitet, og flytting og bearbeiding av tunge masser vil medføre kraftig støy og forurensning. Dette tilsier at anleggsarbeidet vil bli så belastende for campingplassen at det ikke vil være mulig å opprettholde drift under anleggsfasen. En slik stenging vil i så fall påføre Vrenne et økonomisk tap. Videre vil også støv fra anleggsarbeidet kunne bli et problem for hus og vogner på eiendommen, og Statkraft må i så fall kompensere for nedvask o.l. (se punkt 4.3 under).

Som nevnt over i punkt 2 vil også deler av eiendommen som i dag benyttes til campingvirksomhet tjene som riggplass. Dette arealet vil det ikke være mulig å leie ut til campinggjester under anleggsperioden, og dermed påføre Vrenne et omsetningstap. Flere av campingvognene til campingplassens faste leietakere må også flyttes, både før oppstart og etter at prosjektet er ferdig. Flyttingen av campingvogner vil påføre Vrenne ekstra kostnader.

I tillegg vil atkomsten og bruken av veien på Søre Vrenne tidvis bli stengt, og adkomst til turstier vil bli brutt. Dette gjelder også tilkomsten til traktorveien som Vrenne benytter til skogsdrift. Det vil dermed

bli vanskeligere for Vrenne og campingplassens gjester å komme til og fra eiendommen, benytte turstiene i nærheten og drive skogsdrift i anleggsperioden.

Arealet som skal benyttes til deponi, vil også bli utilgjengelig fra anleggsstart og frem til deponiet blir lukket og revegetert. Deler av dette arealet benyttes til lagring av tømmer, i tillegg til at det brukes til campingformål. Det vil derfor ikke være mulig å tilby dette arealet til campingplassens gjester, og bryggen som ligger ute i dette området vil bli utilgjengelig.

Eiendommen gnr. 196 bnr. 18 som ligger nord for gamle Nore II kraftverk vil også bli negativt berørt av anleggsperioden, særlig dersom Statkraft velger utbyggingsalternativ 2 (nytt Nore II kraftverk). Konsesjonssøknaden beskriver ikke hvordan tiltaket vil påvirke denne eiendommen, og det fremstår også som uklart hvor lenge anleggsperioden i dette området vil vare. Det bes om at Statkraft klargjør dette dersom utbyggingsalternativ 2 blir valgt og før innsending av detaljplan.

3.2 Konsekvenser for Vrenne under driftsfasen

I tillegg til de midlertidige konsekvensene, medfører tiltaket også store negative konsekvenser for Vrenne i anleggets driftsfase. Det dreier seg særlig om arealtap, tap av tursti og tiltakets konsekvenser for vannstanden i Norefjorden.

3.2.1 Nytt utløp til Norefjorden

Begge utbyggingsalternativene innebærer at det skal etableres et nytt utløp i Norefjorden. Deler av arealet der utløpskanalen er planlagt benyttes i dag til telting og oppstillingsplasser for bobiler, og arealet er en viktig del av eiendommen som benyttes til campingformål. Det nye utløpet vil beslaglegge dette arealet og redusere kapasiteten til Fjordgløtt camping.

I tillegg forutsettes det at det det blir etablert en portal for adkomsttunnel på Vrennes eiendom. Også dette vil beslaglegge arealer som i dag benyttes til campingformål. Konsesjonssøknaden til Statkraft angir ikke hvor stort areal det samlede arealet som går tapt er, og det fremgår heller ikke om Statkraft har vurdert alternative løsninger, som for eksempel å legge utløpet under et lokk. Statkraft har beskrevet konsekvensene ved det nye utløpet slik på s. 107 i konsesjonssøknaden:

«Utløpskanal fra Nytt Nore kraftverk og Nytt Nore II kraftverk i Norefjorden kommer ut rett ved Fjordgløtt camping, og portal for adkomsttunnel vil plasseres innenfor selve campingplassen, i et område som brukes til telting og oppstillingsplass for bobiler. I permanent situasjon vil dette kunne påvirke campingplassens kapasitet i noen grad, da behov for tilgang til tunnelportalen vil redusere tilgjengelig areal i den søndre delen av området.»

I tillegg til tap av arealer som benyttes til campingformål, innebærer det nye utløpet at store deler av strandsonen på eiendommen må graves ut. Området som vil forsvinne er i dag en odde, som er en mye brukt fiskeplass av campingplassens gjester. I tillegg vil det bli umulig å passere utløpet langs med fjorden uten at man går opp på hovedveien. For å opprettholde turstien langs med fjorden bør det derfor kreves at Statkraft etablerer en gangbro over utløpet.

3.2.2 Konsekvensene ved det nye deponiet

I konsesjonssøknaden er det beskrevet at man ønsker å benytte det gamle deponiområdet på Søre Vrenne til deponi av steinmasser. Konsesjonssøknaden gir lite informasjon om hvordan deponiet vil se ut dersom det fylles med 70 000 anbrakte masser (pam3).

Vrenne har som nevnt hatt et ønske om å utvide Fjordgløtt Camping, slik at området som midlertidig skal brukes til deponiområde blir omgjort til ny campingplass for fremtiden. I forbindelse med det nye deponiet, kan det derfor være en mulighet å utvikle området og campingvirksomheten. Statkraft har selv foreslått dette som et avbøtende tiltak. Statkraft skriver om dette på side 108 i konsesjonssøknaden:

«En omforent plan for tilrettelegging av deponiarealet ved Søre Vrenne for etterbruk kan også være et viktig tiltak, avhengig av om det er ønskelig at dette arealet skal ha en funksjon reiselivssammenheng.»

3.2.3 Konsekvensene ved økt effektkjøring

Dersom Statkraft får konsesjon til utbyggingsalternativ 1, vil dette få konsekvenser for vannstanden i Norefjorden. Ifølge konsesjonssøknaden dreier det seg om inntil 40 cm høyere vannstand i Norefjorden, samt at den hyppige reguleringen vil kunne føre til utvasking av sedimenter.

Konsesjonssøknaden belyser ikke hvilke konsekvenser den økte vannstanden vil kunne få for Vrennes eiendom, og da særlig om det for eksempel vil bli vanskeligere å ha brygger liggende ute, og om vannstanden vil kunne stige over turstien og forhindre ferdsel.

Økt effektkjøring ved alternativ 1 vil også kunne medføre mer oppsprukken / ustabil is langs Norefjorden. Dette vil være uheldig for isfiske og vil kunne medføre at færre vil benytte campingplassen om vinteren for å bedrive isfiske.

4 FORSLAG TIL AVBØTENDE VILKÅR

4.1 Innledning

Konsesjonsmyndigheten kan i henhold til vassdragsreguleringsloven (vregl.) kap. 4 stille en rekke vilkår for å avbøte de negative konsekvensene ved et omsøkt tiltak. Vilkårene som er nedfelt i vregl. kap. 4 er ikke uttømmende, og i henhold til vregl. § 20 annet ledd kan ytterligere vilkår når det er «nødvendig for å motvirke skader eller ulemper for allmenne eller private interesser».

I det følgende foreslås flere konkrete avbøtende vilkår som Vrenne mener at bør nedfelles som vilkår for endelig konsesjon.

4.2 Partsinvolvering

Statkraft må involverer eier av gnr. 196 bnr. 1 så tidlig som mulig i planleggingsprosessen, og før detaljplan utformes. Det gjelder for eksempel planlegging av anleggsperiode, disponering av masser, utforming av nytt utløp mm.

4.3 Avbøtende vilkår for å begrense de negative følgende under anleggsperioden

I tillegg til punktene under, ber vi om at Statkraft avklarer spørsmålene om anleggsperioden som er reist under punkt 3.1 over. Vi foreslår også følgende avbøtende vilkår:

1. Dekning av utgifter til vedlikehold av Sandnesvegen

Sandnesvegen går gjennom Vrennes eiendom og Fjordgløtt camping. Bruken av denne veien under anleggsperioden vil medføre en stor belastning på selve veien, og Statkraft må pålegges å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av veien, samt at broen over det nye utløpet utvides sammenlignet med dagens løsning, jf. vregl. § 18.

2. Dekning av utgifter til flytting av campingvogner og til nedvask

Statkraft må kompensere Vrenne for kostnadene forbundet med å flytte campingvogner fra det som i konsesjonssøknaden er markert som riggområder, og tilbake til det samme området når anleggsperioden er avsluttet.

Dersom anleggsarbeidene medfører behov for nedvask (utvendig og innvending) av bebyggelsen på gnr. 196 bnr. 1 og gnr. 196 bnr. 18 må Statkraft kompensere for kostnadene forbundet med dette.

3. Transport av masser

Planlegging og gjennomføringen av anleggsarbeid og transport av masser må gjøres i samråd med Tore Vrenne, og på en måte som er til minst mulig ulempe og skade for eiendommen.

4. Trafikkavvikling og veisystem

Det må sikres at adkomst til campingplassen, traktorvei, saga og eiendommene i området opprettholdes til enhver tid, og at det etableres midlertidige løsninger eller omkjøringsveier dersom Sandnesvegen stenges. Det må særlig avklares hvordan trafikken skal løses ved gamle Nore II kraftverk. Det må også tas hensyn til at veien ikke bare brukes av biler, men at det er mye ferdsel i området i tilknytning til campingplassen og friluftsliv. Dette bør avklares før detaljplanen godkjennes.

4.4 Avbøtende vilkår i tilknytning til nytt utløp og deponiområde

1. Landskap og strandsonetiltak

Området i vannkanten og området rundt utløpskanalen må restaureres og revegeteres etter anleggsarbeidet, slik at inngrepet fremstår mest mulig naturlig og tilpasset landskapet. Dette inkluderer bl.a. bruk av stedlige masser, tilsåing og planting av vegetasjon for å skjule tekniske inngrep og redusere visuell påvirkning.

Utløpskanalen bør også utformes med minst mulig bredde og dybde, og den bør tilpasses slik at den får et naturlig preg og ikke fremstår som et fremmedelement i landskapet. Utløpskanalen bør også bygges helt lukket hvis dette gjør den mindre fremtredende i terrenget.

Det må stilles vilkår om at det etableres en gangbro over utløpskanalen for å sikre at turstien fremdeles kan benyttes forbi utløpet.

Omleggingene og etableringene av alle nye veier må gjøres i samråd med Vrenne, og inngå som en del av detaljplanen som godkjennes av NVE.

2. Fiske og friluftsliv

Det bør stilles vilkår om at det etableres en ny, tilrettelagt fiskeplass i nærheten av campingplassen som kompensasjon for den som går tapt som følge av etableringen av den nye utløpskanalen.

Det bør vurderes tiltak for å opprettholde eller forbedre fiskebestandene i Norefjorden, for eksempel utsetting av fisk eller habitatforbedrende tiltak i nærliggende områder.

3. Tilbakeføring av deponi

Statkraft må forplikte seg til at deponiområdet, og tekniske installasjoner på Søre Vrenne etter anleggsperioden kan tilpasses til bruk for camping- og friluftsmål i tråd med Vrennes innspill. Det skal inngås en tilleggsavtale som regulerer hvordan dette området skal utformes når deponiet avvikles. Utgiftene knyttet til tilrettelegging av området skal dekkes av Statkraft.

Det må uansett stilles vilkår om at deponiområdet revegeteres og lukkes slik at det er egnet til å benyttes til campingvirksomhet og andre friluftsmål.

4.5 Avbøtende vilkår som følge av økt vannstand

Variasjoner i vannstanden vil også kunne få konsekvenser for eksisterende brygger langs fjorden ved at disse slites fortere.

Eksisterende brygger som blir påvirket av endringer i vannstanden må sikres, flyttes eller erstattes, slik at eierne / brukerne av bryggene har samme tilgang til disse som de hadde før utbyggingen. Dersom endring i vannstanden får betydning for bryggenes levetid, må dette kompenseres for.

4.6 Avbøtende vilkår for å begrense utbyggingens øvrige påvirkning på miljøet

1. Tursti og ferdsel

Det må sikres at turstiene gjennom området, både langs vannkanten i Norefjorden og i bakkant av campingplassen, holdes åpen eller omlegges midlertidig under anleggsperioden. Det bør etableres midlertidige traseer og god skilting, slik at allmennheten og campinggjester fortsatt har tilgang til turstiene og nærliggende friluftsområder.

Etter anleggsperioden bør turstiene oppgraderes og eventuelt forbedres, slik at de fremstår minst like attraktiv som før inngrepet.

2. Tilfluktsrom

Ved en eventuell riving av Nore II kraftverk, må tilfluktsrommet likevel bestå.

3. Sikker vannforsyning

Dersom anleggsarbeidene medfører at brønnen som forsyner gnr. 196 bnr. 1 med vann enten blir tørrlagt eller forurenset, må Statkraft sørge for at nødvendig vannforsyning etableres.

5 AVSLUTNING

På vegne av Vrenne bes det om at energimyndighetene hensyntar innspillene i denne høringsuttalelsen i konsesjonsbehandlingen av Nore redesign. Vi ber om at det utformes detaljerte forslag til vilkår i NVEs innstilling, slik at mest mulig er på plass allerede i konsesjonsvedtaket. Det bes om at Statkraft avklarer spørsmålene Vrenne har til tidsplan, massehåndtering og effektkjøring før NVE utformer innstillingen til Energidepartementet.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Hjort AS

Marianne Andvord
Specialist counsel
maand@hjort.no